

MQposilovna

E-CVIČEBNICE

PRO POSILOVÁNÍ MEDIÁLNÍ GRAMOTNOSTI

ZÁKLADNÍ TRÉNINK

1. LEKCE

JSNS.CZ
Jeden svět na školách

VÍTEJTE V MQposilovně!

V MQposilovně se posiluje mediální gramotnost.

K čemu je dobré mít mediální gramotnost v kondici?

Mediální gramotnost je souhrnem znalostí a dovedností, které využijeme, když:

- se pohybujeme v online prostoru
- zveřejňujeme na internetu informace o sobě nebo o svých blízkých
- chceme chránit své soukromí a minimalizovat digitální stopu, kterou zanecháváme
- chceme omezit zobrazenou online reklamu
- potřebujeme vyhledat spolehlivé informace
- se dozvídáme z webů nebo příspěvků na sociálních sítích o tom, co se děje v ČR a ve světě
- se mezi zobrazenými příspěvky objeví fake news, hoax nebo dezinformace
- nastavujeme u webových služeb hesla a další metody zabezpečení
- chceme mít pod kontrolou, kolik času trávíme na počítači a mobilu
- a v mnoha dalších situacích

MQposilovna je e-cvičebnice, kde najdete 5 tréninkových lekcí, které se těmito tématy zabývají.

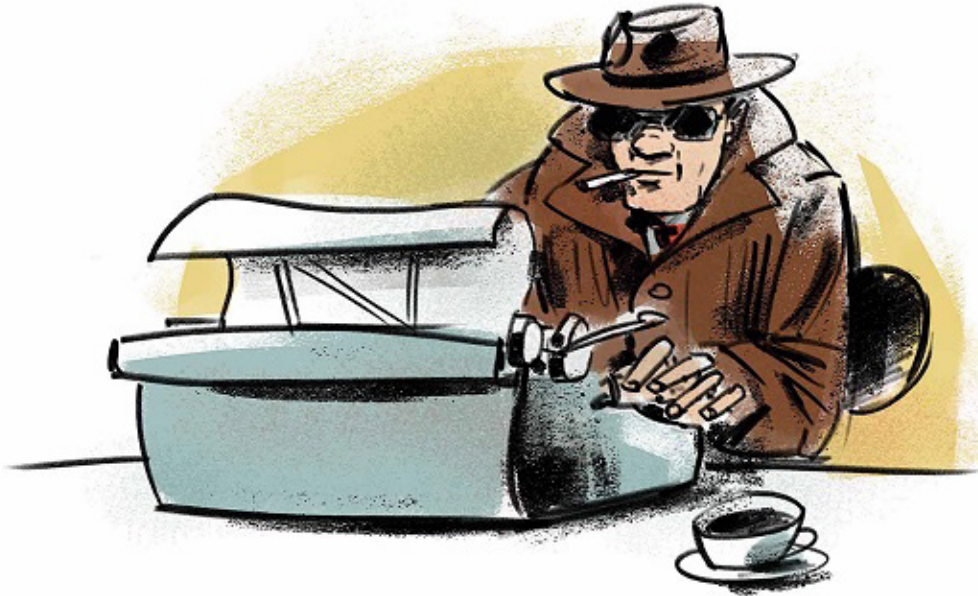
Jak to v MQposilovně funguje?

- **Připravte si tréninkové náčiní** – stáhněte si tento pdf dokument do svého počítače a pamatujte si, kde ho máte uložený, abyste se k němu mohli kdykoliv vrátit.
Tip: Lekci (PDF) si nejdříve stáhněte a až poté vyplňujte, jinak vaše práce nemusí být uložena.
- **Začněte trénink rozcvičkou** – podívejte se na uvedené krátké video, na jeho zhlédnutí budete potřebovat připojení k internetu.
- **Pak se pusťte do samotného tréninku** – projděte všechny úkoly v této lekci. Úkoly můžete vyplňovat postupně a práci si průběžně ukládat. Pokud během vypracovávání úkolů narazíte na nějaký zádrhel, poraďte se se svým vyučujícím, jak ho vyřešit.

Než začnete, vyplňte své jméno a příjmení:

Na konci každého tréninku si nezapomeňte svoji práci uložit.

LEKCE 1 KOVYHO MEDIÁLNÍ RING – 1. DÍL: KDO?

Média na nás chrlí denně nejrůznější sdělení. Pátrejte s Kovym po tom, KDO je vytváří a KDO má kontrolu nad jejich šířením.

ÚKOL 1

Na zahřátí odpovězte stručně na otázky.

a/ Znáte nějaké české novináře? Jaké?

b/ Jaká je role novinářů v naší společnosti?

c/ Jaké má mít novinář vlastnosti?

Po krátké rozcvičce nyní zhlédněte [1. díl pořadu Kovyho mediální ring](#) a níže stručně uveďte (max. 200 znaků), které informace se vám zdály **NEJDŮLEŽITĚJŠÍ**.

Poznámka: Pokud by vám odkaz na video nefungoval, zadejte do prohlížeče jsns.cz/mv/kovy1.

ÚKOL 2

Prohlédněte si [článek](#) z webového portálu Pravdivé zprávy a odpovězte na otázky níže.

PRAVDIVÉ ZPRÁVY

Dnes je 20. dubna 2020, svátek má Marcela

Éra Sněžky končí! Nejvyšší horou Česka se má po navýšení stát Luční hora!

01.09.2016 0 Sdílet Sdílet reklama

Obrázek uživatele matej_svoboda@email.cz

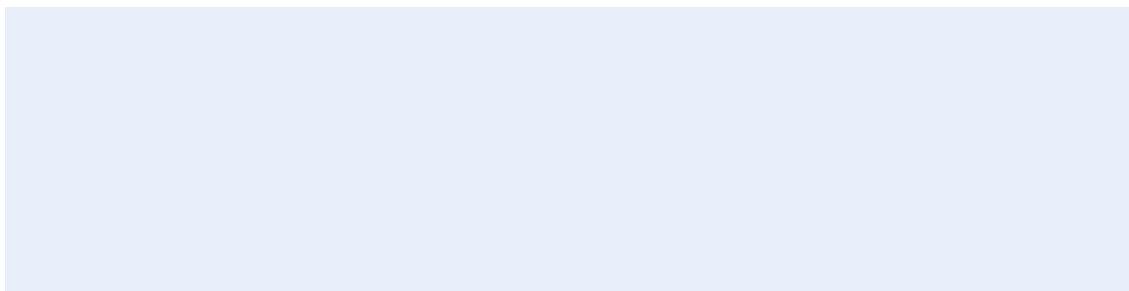

Ztratí Sněžka svůj primát?

Jaká hora bude královnou České republiky? Po letech příprav a plánů spouští Krkonošský park nejambicióznější projekt ve svých dějinách.

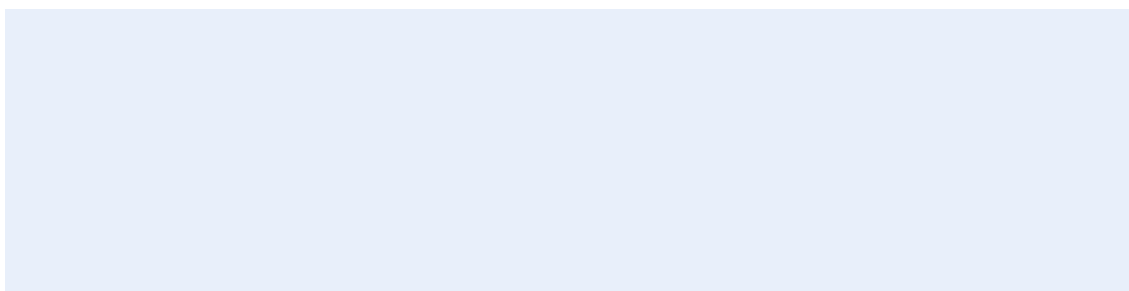
Pravdivé zprávy

NEJČTENĚJŠÍ

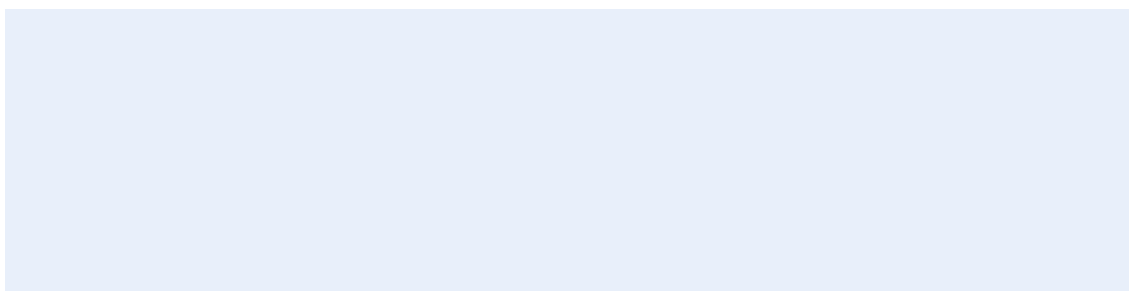
1. Kdo je autorem nebo tvůrcem tohoto sdělení?

2. Jaké informace lze o autorovi nebo tvůrci tohoto sdělení na tomto webu dohledat?

3. Kdo má kontrolu nad vznikem a šířením tohoto sdělení?

ÚKOL 3

Zjistěte od členů rodiny, jaký naposledy četli článek, kdo byl jeho autorem a které to bylo médium. Odpovědi zaznamenejte níže.

1.

2.

3.

Pamatovali si oslovení členové rodiny autory článků a média, odkud články pocházely? Nebo si je museli zpětně dohledávat?

ÚKOL 4

Státní, veřejnoprávní nebo soukromé médium? Přečtěte si, co je pro každé z nich typické:

1. státní média

- vlastní a financuje je stát
- jsou pod přímou kontrolou státu, často jsou využívána k propagandě
- příklady státních médií můžeme najít například v Číně nebo na Kubě
- v ČR státní média od roku 1989 nemáme

2. média veřejné služby

- jejich hlavním posláním je naplňování veřejného zájmu
- jejich fungování je vymezeno zákony
- napříč Evropou existují různé modely financování, společným rysem je, že jsou financována zčásti nebo zcela z veřejných prostředků (poplatků, daní nebo dotací); v ČR jsou médii veřejné služby: Česká televize, Český rozhlas a Česká tisková kancelář, první dvě jmenovaná média získávají většinu financí z tzv. **koncesionářských poplatků**, které odvádějí občané, ČTK si vydělává na svůj provoz prodejem agenturního zpravodajství
- příklady zahraničních médií veřejné služby jsou britská BBC, rakouská ORF nebo slovenská RTVS

3. soukromá média

- mají **konkrétní vlastníky**
- je to **většina** masových médií, která v ČR existují
- jsou **financována především z reklamy**
- počet titulů výrazně narostl po roce 1989

Umíte odpovědět na otázky níže? *Vyberte 1 odpověď.*

1. Představte si, že chcete založit novou soukromou celostátní televizní stanici. Co je potřeba udělat?

Představit Českému telekomunikačnímu úřadu program a cílovou skupinu diváků, kterou jím budete chtít oslovit.

Zaslat Radě pro televizní a rozhlasové vysílání žádost o vysílací licenci.

Zaslat na Ministerstvo kultury logo nové televize.

2. Česká média veřejné služby jsou:

televizní a rozhlasové stanice, které mají licenci pro vysílání v České republice.

Česká tisková kancelář, Český rozhlas a Česká televize.

všechna média, která odvádějí licenční poplatky Radě pro rozhlasové a televizní vysílání.

3. Česká televize a Český rozhlas získávají většinu příjmů z koncesionářských poplatků. Co je to za poplatky?

Poplatky, které platí provozovatelé komerčních médií, aby podpořili veřejnoprávní média.

Poplatky, které platí každý měsíc všichni občané ČR.

Poplatky, které platí domácnosti a firmy, jež vlastní televizní nebo rozhlasové přijímače.

4. Proč koncesionářské poplatky existují? Jaký je jejich hlavní cíl?

Jsou dědictvím minulého režimu, které se zákonodárcům ještě nepodařilo změnit.

Mají zajistit nezávislost veřejnoprávních médií na politických a obchodních zájmech.

Mají zajistit, aby stát měl dostatek financí na provoz veřejnoprávních médií.

Mají zajistit údržbu vysílačů a další přenosové techniky a ekologickou likvidaci starých televizních a rádiových přijímačů.

5. Kdo volí a odvolává členy orgánů, které veřejnoprávní média kontrolují? (Těmito orgány jsou: Rada pro českou televizi, Rada pro český rozhlas a Rada pro Českou tiskovou kancelář, veřejnoprávní média kontroluje i Rada pro rozhlasové a televizní vysílání.)

Poslanecká sněmovna

Senát

Prezident

Syndikát novinářů

 BONUSOVÝ ÚKOL

Napište text v rozsahu 2000–3000 znaků včetně mezer k jednomu z následujících témat.

- 1. Práce novinářů je...** – Jaká vám připadá novinářská práce – zajímavá, stresující, fádní, dobrodružná, nebezpečná, důležitá? Proč? Jak vypadá běžný den novináře?
- 2. Pravda, nebo lež** – Je možné v záplavě informací rozlišit pravdu od lži? Jakou roli v pomyslném souboji lži s pravdou sehrávají média a sociální sítě?

Hotový text zašlete svému vyučujícímu způsobem, na kterém jste domluvení (e-mailem, nahráním na domluvené místo apod.).

1 GRATULUJEME, PROŠLI JSTE ÚSPĚŠNĚ TRÉNINKEM. CO SI Z NĚJ ODNÁŠÍTE?

Zaškrtněte vše, co pro vás platí:

Uvědomuji si, že za každým mediálním sdělením stojí konkrétní lidé, kteří ho vytvořili.

Jsem ostražitý, pokud tyto osoby svou totožnost zatajují.

Umím si dohledat informace o tvůrci mediálního sdělení.

Umím najít více informací o médiu, které sdělení publikovalo.

Uvědomuji si, že za každým mediálním sdělením stojí konkrétní lidé, kteří ho vytvořili.

Zním rozdíl mezi veřejnoprávními a soukromými médii a jejich základní charakteristiky.

Co dalšího jste se díky této lekci naučili nebo si uvědomili?